

Rozdział VII
Świadectwa maszynisty

§ 33
Postanowienia ogólne

1. Świadectwa maszynisty są wydawane:
  - 1) maszynistom pojazdów trakcyjnych zatrudnionym w BR-System Sp. z o.o.
  - 2) maszynistom pojazdów trakcyjnych świadczącym usługi na rzecz BR-System Sp. z o.o.
2. Warunkami niezbędnymi do uzyskania świadectwa maszynisty są:
  - 1) posiadanie ważnej licencji maszynisty,
  - 2) odbycie szkolenia oraz uzyskanie pozytywnego wyniku ze sprawdzianu wiedzy i umiejętności dla kandydatów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty
  - 3) zdanie egzaminu na świadectwo maszynisty przed Prezesem UTK przeprowadzonego w trybie i w sposób określony w obowiązujących przepisach (dotyczy kandydatów na maszynistów)
  - 4) odbycie szkolenia i złożenie z wynikiem pozytywnym sprawdzianu wiedzy i umiejętności przeprowadzonych w trybie i w sposób określony w obowiązujących przepisach (dotyczy maszynistów ubiegających się o uzyskanie kolejnego świadectwa maszynisty)
  - 5) uzyskanie orzeczenia lekarskiego potwierdzającego spełnienie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych określonych w obowiązujących przepisach, po przeprowadzeniu badań lekarskich i psychologicznych
3. Świadectwo maszynisty uprawnia do prowadzenia pociągu lub pojazdu kolejowego u przewoźnika kolejowego, który je wydał, w ramach określonej kategorii uprawnień i jest ważne na określonej w nim infrastrukturę kolejową oraz określone typy pojazdów kolejowych. Rozróżnia się następujące kategorie i podkategorie uprawnień:
  - 1) **kategoria A** – kategoria ogólna, obejmująca prowadzenie wszystkich pojazdów kategorii A: lokomotyw manewrowych, pociągów roboczych, pojazdów kolejowych specjalnych i wszystkich innych lokomotyw, kiedy używane są do przetaczania;
- podkategorie
A1 – ograniczenie do lokomotyw manewrowych,
A2 – ograniczenie do pociągów roboczych,
A3- ograniczenie do kolejowych pojazdów specjalnych,
A4 – ograniczenie do wszelkich innych lokomotyw, kiedy używane są do przetaczania,
A5 – inne, jeśli zezwolenie dotyczy usług lub taboru kolejowego nieobjętego wyżej wymienionymi kategoriami,
  - 2) **kategoria B** – kategoria ogólna obejmująca przewóz osób i towarów
- podkategorie
B1 – ograniczenie do przewozu osób,
B2 – ograniczenie do przewozu towarów.
4. Przewoźnicy kolejowi i zarządcy infrastruktury mogą ograniczyć zastosowanie świadectwa do jednej lub więcej podkategorii.
5. Świadectwo maszynisty może zawierać uprawnienie do prowadzenia pociągów lub pojazdów kolejowych we wszystkich kategoriach i podkategoriach, o których mowa w ust. 4.
6. Szkolenie maszynisty może być przeprowadzane tylko przez jednostki uprawnione, wpisane do rejestru ośrodków szkolenia i egzaminowania prowadzonego przez Prezesa UTK .
7. Wymagania zdrowotne, fizyczne i psychiczne, niezbędne do otrzymania Świadectwa maszynisty oraz zachowania jego ważności są określone w Rozporządzeniu właściwego ministra w sprawie wymagań zdrowotnych, badań lekarskich i psychologicznych oraz oceny zdolności fizycznej i psychicznej osób ubiegających się o świadectwo maszynisty albo o zachowanie jego ważności.
8. BR-System Sp. z o.o. może cofnąć lub zawiesić w całości lub w części ważność świadectwa maszynisty, w przypadku, gdy przestanie on spełniać warunki niezbędne do posiadania świadectwa.
9. BR-System Sp. z o.o. cofa świadectwo maszynisty osobie która przestała spełniać warunki dotyczące wymaganego stanu zdrowia.
10. Świadectwo maszynisty wygasa z mocy prawa z dniem rozwiązania lub wygaśnięcia umowy o pracę lub innego stosunku prawnego wiążącego maszynistę z BR-System Sp. z o.o.
11. Należy bezzwłocznie zaktualizować świadectwo maszynisty, jeżeli jego posiadacz uzyskał dodatkowe uprawnienia dotyczące pociągu, pojazdu kolejowego lub infrastruktury kolejowej.
12. Jeżeli maszynista albo kandydat na maszynistę ubiegający się o świadectwo maszynisty nie posiadają znajomości odcinków linii kolejowych, na których mają prowadzić pociąg lub pojazd kolejowy mogą go prowadzić, pod warunkiem, że podczas jazdy obok niego znajduje się inny maszynista posiadający udokumentowaną znajomość tych odcinków , w przypadku:

- 1) Zakłócenia w ruchu kolejowym w wyniku prowadzonych robót na torach lub powodujących konieczność odstępstw od wykonywania przewozów kolejowych na podstawie obowiązującego rozkładu jazdy, zgodnie z ustaleniami zarządcy infrastruktury kolejowej,
  - 2) jednorazowych przewozów towarowych, za zgodą zarządcy infrastruktury kolejowej,
  - 3) dostawy lub prezentacji nowego pociągu lub pojazdu kolejowego,
  - 4) szkolenia lub egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów;
  - 5) wykonywania przewozów technologicznych.
13. BR-System Sp. z o.o. udziela informacji Urzędowi Transportu Kolejowego na temat wydanych przez siebie świadectw maszynisty.
14. Program oraz czas trwania szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty określono w § 38
15. Zasady przeprowadzania egzaminów na świadectwo maszynisty określono w §37
16. Po spełnieniu wymagań, o których mowa w ust. 2 Spółka wydaje świadectwa według wzorów określonych w obowiązujących rozporządzeniach Unii Europejskiej oraz wydanych na ich podstawie regulacjach krajowych.
17. Spółka na bazie wydanych świadectw prowadzi rejestr świadectw maszynistów.

§ 34

Szkolenia maszynistów

1. Szkolenia maszynistów są realizowane na podstawie opracowanych w ramach systemów zarządzania kompetencjami CPTT programów szkolenia, które obejmują:
  - 1) szkolenia okresowe,
  - 2) szkolenia z użyciem symulatora pojazdu kolejowego.
2. Harmonogram szkoleń obejmuje w roku kalendarzowym co najmniej:
  - 1) 24 godziny szkoleń okresowych podzielonych na co najmniej trzy sesje szkoleniowe (godzina równa się 45 minutom),
  - 2) 3 godziny szkolenia z użyciem symulatora (godzina równa się 60 minutom).
3. Program pouczeń okresowych obejmuje omówienie:
  - 1) dokumentacji dla maszynistów, o której mowa w technicznej specyfikacji interoperacyjności w zakresie podsystemu „Ruch kolejowy”,
  - 2) ryzyk, które dotyczą pracy na stanowisku maszynisty oraz zidentyfikowanych w ramach procedur zarządzania bezpieczeństwem,
  - 3) poważnych wypadków, wypadków i incydentów – ze wskazaniem przyczyn, skutków i zaleceń w zakresie poprawy bezpieczeństwa oraz zapobiegania poważnym wypadkom, wypadkom lub incydentom,
  - 4) zagadnień dotyczących pracy na stanowisku maszynisty.
4. Opracowując program szkoleń okresowych BR-System Sp. z o.o. uwzględnia konieczność aktualizacji posiadanych przez maszynistów kompetencji oraz zapewnienia ciągłości realizacji procesu doskonalenia zawodowego maszynistów.
5. Szkolenie z użyciem symulatora pojazdu kolejowego składa się z sesji i odbywa się na podstawie zatwierdzonego przez BR-System Sp. z o.o. programu szkolenia z użyciem symulatora pojazdu kolejowego, którego zakres jest dostosowany do kategorii i podkategorii świadectwa odbywającego szkolenie maszynisty.
6. Sesja polega na prowadzeniu pojazdu kolejowego na wybranej przez instruktora trasie i obejmuje co najmniej trzy zadania niestandardowe oraz co najmniej trzy sytuacje niebezpieczne, które są wymienione w wykazie zadań niestandardowych i sytuacji niebezpiecznych objętych szkoleniem z użyciem symulatora pojazdu kolejowego (zał. nr 4 do rozporządzenia)
7. Po przeprowadzonej sesji instruktor:
  - 1) omawia z maszynistą jej przebieg, w tym popełnione błędy i nieprawidłowości;
  - 2) sporządza raport z sesji zawierający:
    - a) nazwę ośrodka szkolenia,
    - b) imię i nazwisko oraz numer identyfikacyjny (służbowy) szkolonego maszynisty,
    - c) imię i nazwisko instruktora, a jeżeli sesję prowadził instruktor będący egzaminatorem wpisanym do rejestru egzaminatorów – jego imię i nazwisko oraz numer wpisu do tego rejestru,
    - d) miejsce przeprowadzenia sesji,
    - e) czas trwania sesji,
    - f) odcinek lub odcinki linii kolejowej, stacje kolejowe, posterunki ruchu,
    - g) typ pojazdu kolejowego z uwzględnieniem parametrów technicznych składu pociągu lub składu manewrowego
    - h) zadania do wykonania podczas sesji wraz z opisem reakcji maszynisty
    - i) rekomendacji dotyczące zakresu doskonalenia zawodowego maszynisty.
8. Maszyniście nieobecnemu na szkoleniu umożliwia się odbycie szkolenia w innym terminie, przypadającym najpóźniej w okresie miesiąca od dnia ustania przyczyny nieobecności maszynisty.

§ 35

Sprawdziany wiedzy i umiejętności

1. Sprawdziany wiedzy i umiejętności są realizowane na podstawie przyjętego w BR-System Sp. z o.o. systemu zarządzania kompetencjami w ramach posiadanego systemu zarządzania bezpieczeństwem.
2. Sprawdziany wiedzy i umiejętności są przeprowadzane w zakresie znajomości:
  - 1) Infrastruktury kolejowej – co 3 lata, a także po przerwie w prowadzeniu pojazdu kolejowego przekraczającej okres roku – na infrastrukturze kolejowej danego zarządcy infrastruktury,
  - 2) Typu pojazdu kolejowego – co 3 lata, a także po przerwie w prowadzeniu określonego typu pojazdu kolejowego przekraczającej okres roku,
  - 3) Języka obcego z uwzględnieniem terminologii stosowanej przy prowadzeniu ruchu kolejowego na sieci kolejowej innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej – co 3 lata, a także po przerwie w prowadzeniu pojazdu kolejowego na tej sieci kolejowej przekraczającej okres roku – w przypadku maszynistów, którzy prowadzą pociągi w ruchu transgranicznym.
3. Niezależnie od terminów, o których mowa w ust. 2, sprawdziany wiedzy i umiejętności przeprowadza się:
  - 1) w trakcie szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty – w zakresie dotyczącym infrastruktury kolejowej danego zarządcy infrastruktury lub typu pojazdu kolejowego;
  - 2) w przypadku zawieszenia świadectwa maszynisty;
  - 3) przed wydaniem świadectwa maszynisty maszyniście, który posiada odpis świadectwa maszynisty albo świadectwo maszynisty potwierdzające wykonywanie czynności na tym stanowisku u innego przewoźnika kolejowego lub zarządcy infrastruktury;
  - 4) w przypadku rozszerzania uprawnień określonych w świadectwie maszynisty – w zakresie dotyczącym:
    - a) infrastruktury kolejowej danego zarządcy infrastruktury,
    - b) typu pojazdu kolejowego;
  - 5) jeżeli przewoźnik kolejowy albo zarządca infrastruktury stwierdzi konieczność przeprowadzenia sprawdzianów wiedzy i umiejętności w celu zminimalizowania zagrożeń związanych z pracą maszynisty zidentyfikowanych w ramach dokonywanej oceny ryzyka, o której mowa w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 402/2013 z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie wspólnej metody oceny bezpieczeństwa w zakresie wyceny i oceny ryzyka i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 352/2009.
4. Przepisu ust. 2 pkt 3 nie stosuje się do maszynistów prowadzący pociąg w ruchu transgranicznym po infrastrukturze kolejowej obejmującej odcinki linii kolejowych przebiegające przez przejścia graniczne z państwami członkowskimi Unii Europejskiej sąsiadującymi z Rzeczpospolitą Polską, którym zarządca tej infrastruktury udzielił odstępstwa od wymagań językowych określonych w ust. 8 pkt 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia.
5. W przypadku przerwy w prowadzeniu pojazdu kolejowego, o której mowa w ust. 2 pkt 1, sprawdzian wiedzy i umiejętności maszynisty dotyczący określonej infrastruktury kolejowej przeprowadza się po uprzednim wykonaniu przez maszynistę dwóch jazd w czynnej kabinie pojazdu kolejowego z napędem w obrębie tej infrastruktury, przy czym, o ile to możliwe, jedną jazdę należy odbyć między zmierzchem a świtem.
6. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 4 lit. a, sprawdzian wiedzy i umiejętności przeprowadza się po uprzednim wykonaniu przez maszynistę czterech jazd w czynnej kabinie pojazdu kolejowego z napędem w obrębie infrastruktury kolejowej objętej tym sprawdzianem, przy czym, o ile to możliwe, dwie jazdy należy odbyć między zmierzchem a świtem.
7. Jeżeli maszynista ubiega się o rozszerzenie uprawnień, o których mowa w ust. 3 pkt 4 lit. a, wyłącznie w zakresie kategorii A świadectwa maszynisty lub w zakresie dotyczącym bocznic kolejowych lub okręgów manewrowych, przepisu ust. 6 nie stosuje się.
8. Sprawdziany wiedzy i umiejętności:
  - 1) maszynistów – przeprowadza się z uwzględnieniem doświadczenia zawodowego i kwalifikacji maszynisty oraz ujętych w świadectwie maszynisty typów pojazdów kolejowych, do których prowadzenia maszynista jest uprawniony;
  - 2) kandydatów na maszynistów – przeprowadza się z uwzględnieniem typów pojazdów kolejowych, o których prowadzenie ubiega się kandydat na maszynistę.
9. Sprawdziany wiedzy i umiejętności polegają na wykonaniu jazdy pociągowej lub manewrowej po infrastrukturze kolejowej, której dotyczy sprawdzian wiedzy i umiejętności, typem pojazdu kolejowego przewidzianym dla danej kategorii świadectwa maszynisty.
10. Sprawdziany wiedzy i umiejętności, o których mowa w ust. 9, mogą być realizowane z użyciem symulatora pojazdu kolejowego.
11. Sprawdziany wiedzy i umiejętności odbywają się w obecności co najmniej jednego egzaminatora wpisanego do rejestru egzaminatorów.

§ 36

Zakres wiedzy i umiejętności objętych egzaminem na świadectwo maszynisty

1. Szczegółowy zakres wiedzy i umiejętności objętych egzaminem na świadectwo maszynisty obejmuje zagadnienia dotyczące:
  - 1) **pojazdu kolejowego:**
    - a) w zakresie prób i kontroli przed jazdą umiejętności:
      - gromadzenia dokumentacji i niezbędnego wyposażenia;
      - weryfikacji, czy wyznaczony pojazd kolejowy z napędem własnym może być użyty do obsługi wyznaczonego pociągu;

- wprowadzenia do dokumentacji informacji dotyczących pojazdu kolejowego z napędem własnym i pociągu oraz sprawdzania zgodności zapisanych w dokumentacji informacji ze stanem faktycznym;
- weryfikacji, przez dokonanie określonych prób i kontroli, czy urządzenia związane z bezpieczeństwem są sprawne;
- b) w zakresie znajomości pojazdu kolejowego umiejętności:
  - znajomości regulatorów i wskaźników znajdujących się w pojeździe kolejowym z napędem własnym, w tym dotyczących funkcjonowania napędu, hamulców oraz urządzeń kontroli czujności;
  - weryfikacji wizualnej stanu technicznego pociągu oraz rozpoznawania oznak nieprawidłowości, zapobiegania ich powstawaniu i odpowiedniego reagowania na nieprawidłowości;
- c) w zakresie prób hamulców umiejętności:
  - weryfikacji i obliczania przed jazdą, czy rzeczywista masa hamująca pociągu odpowiada masie hamującej wymaganej dla danej linii kolejowej, zgodnie z wartościami podanymi w dokumentacji pociągu;
  - sprawdzenia działania poszczególnych elementów układu hamulcowego pojazdu trakcyjnego i pociągu przed jazdą, przy ich uruchamianiu oraz w czasie jazdy;
- d) w zakresie sposobu funkcjonowania i prędkości maksymalnej pociągu w doniesieniu do charakterystyk linii kolejowych umiejętność:
  - stosowania odpowiedniej techniki prowadzenia pociągu w celu zachowania maksymalnych dopuszczalnych prędkości pociągów, w zależności od następujących parametrów stałych i parametrów zmiennych linii lub odcinków linii kolejowych:
    - o pochyłeń miarodajnych,
    - o łuków,
    - o dopuszczalnych prędkości na odcinkach linii kolejowych,
    - o doraźnych ograniczeń prędkości przekazanych maszyniście,
    - o wskazań urządzeń sygnalizacyjnych,
    - o panujących warunków atmosferycznych;
- e) w zakresie prowadzenia pociągu w sposób, który nie powoduje uszkodzeń infrastruktury kolejowej lub pojazdów kolejowych umiejętności:
  - korzystania, zgodnie z obowiązującymi zasadami, z dostępnych układów sterowania;
  - uruchamiania pociągu, z uwzględnieniem przyczepności i ograniczenia mocy pojazdu trakcyjnego;
  - używania urządzeń hamulcowych;
- f) w zakresie nieprawidłowości umiejętności:
  - zauważania zdarzeń zaistniałych podczas prowadzenia pociągu;
  - dokonywania weryfikacji wizualnej stanu technicznego pociągu oraz rozpoznawania oznak nieprawidłowości, zapobiegania ich powstawaniu i odpowiedniego reagowania na nieprawidłowości;
  - znajomości stosowania dostępnych urządzeń zabezpieczania ruchu kolejowego i środków łączności;
- g) w zakresie postępowania w przypadku poważnych wypadków, wypadków i incydentów umiejętności:
  - znajomości obowiązujących procedur zabezpieczania pociągu i wezwania pomocy w przypadku poważnego wypadku, wypadku i incydentu;
  - ustalania, czy w składzie pociągu znajdują się towary niebezpieczne, określania ich rodzaju oraz umiejscowienia na podstawie dokumentacji pociągu;
  - znajomości procedur ewakuacji podróżnych z pociągu pasażerskiego w sytuacji awaryjnej;
- h) w zakresie warunków, które muszą być spełnione, aby kontynuować jazdę po poważnym wypadku, wypadku i incydencie z udziałem pojazdu kolejowego umiejętność:
  - dokonywania oceny, czy po zaistnieniu poważnego wypadku, wypadku i incydentu pojazd kolejowy może kontynuować jazdę i określania, jakie warunki muszą być spełnione, aby było to możliwe;
  - znajomości określonych przez zarządcę infrastruktury procedur informowania o możliwości kontynuowania jazdy po zaistnieniu poważnego wypadku, wypadku i incydentu;
- i) w zakresie unieruchomienia pociągu umiejętność:
  - znajomości możliwości zatrzymania pociągu lub jego części oraz zabezpieczania pociągu lub jego części przed niespodziewanym unieruchomieniem lub zbiegnięciem.

2) infrastruktury kolejowej:

- a) w zakresie rodzaju eksploatacji i prędkości maksymalnej pociągu w odniesieniu do charakterystyk linii kolejowych umiejętność:
  - stosowania odpowiedniej techniki prowadzenia pociągu uwzględniającej charakterystykę linii kolejowej;
  - stosowania maksymalnej prędkości pociągu odpowiadającej warunkom atmosferycznym obowiązującym dla linii kolejowej lub ograniczeniom prędkości;
  - stosowania przyjętych od zarządcy infrastruktury lub użytkownika bocznicy kolejowej informacji;
- b) w zakresie znajomości linii kolejowych umiejętności:
  - przewidywania zagrożeń, które mogą powstać w czasie jazdy, oraz odpowiedniego im zapobiegania, uwzględniając bezpieczeństwo ruchu kolejowego, punktualność prowadzenia pociągu oraz ekonomikę jazdy;
  - znajomości linii kolejowych, urządzeń na trasie jazdy oraz postępowania w przypadku wyznaczenia tras zastępczych;
  - znajomości:
    - o warunków eksploatacji linii kolejowej, w tym zmiany toru i zasad prowadzenia ruchu jednokierunkowego,

- o dokumentów zarządcy infrastruktury dotyczących linii kolejowej w zakresie obowiązującym na stanowisku maszynisty,
  - o torów, które mogą być wykorzystane do danego rodzaju przewozów,
  - o obowiązujących zasad prowadzenia ruchu pociągów oraz systemu sygnalizacyjnego,
  - o systemu blokady liniowej i związanych z nim przepisów,
  - o nazw stacji kolejowych, ich położenia na linii kolejowej oraz warunków widoczności stacji i nastawni,
  - o sygnalizacji przejściowej między różnymi systemami sterowania ruchem kolejowym lub systemami zasilania trakcyjnego,
  - o ograniczeń prędkości dla różnych kategorii prowadzonych pociągów,
  - o profili topograficznych,
  - o szczególnych warunków hamowania na liniach o stromym nachyleniu,
  - o szczególnych właściwości eksploatacyjnych, w tym specjalnych sygnałów, znaków i warunków odjazdu;
- c) w zakresie przepisów bezpieczeństwa i prowadzenia pociągu umiejętności:
- znajomości warunków uruchamiania pociągu, w tym warunków wynikających z przepisów wydanych na podstawie art. 17 ust. 7 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, zwanej dalej „ustawą”, oraz przepisów wewnętrznych przewoźnika kolejowego lub zarządcy infrastruktury;
  - obserwowania sygnałów urządzeń przytorowych i urządzeń znajdujących się w pojeździe trakcyjnym, odpowiedniego ich interpretowania i postępowania zgodnie z odpowiednimi procedurami ustalonymi przez przewoźnika kolejowego lub zarządcę infrastruktury;
  - prowadzenia pociągu w sposób bezpieczny i zgodnie z ustalonymi procedurami dotyczącymi jazdy,
  - stosowania się do otrzymanych poleceń dotyczących warunków prowadzenia pociągu określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 17 ust. 7 ustawy;
  - przestrzegania czasów postojów wynikających z dokumentacji pociągu;
  - ustalania miejsca położenia pociągu na linii kolejowej;
  - używania hamulców pociągu z uwzględnieniem warunków linii kolejowej;
  - regulowania prędkości jazdy pociągu zgodnie z rozkładem jazdy oraz otrzymanymi poleceniami dotyczącymi warunków prowadzenia pociągu określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 17 ust. 7 ustawy;
- d) w zakresie nieprawidłowości umiejętności:
- zauważania nieprawidłowości dotyczących infrastruktury kolejowej i otoczenia, w tym urządzeń sygnalizacyjnych, torów kolejowych i ich otoczenia, zasilania w energię trakcyjną, przejazdów kolejowo-drogowych, ruchu kolejowego;
  - określania odległości dzielącej prowadzony pojazd kolejowy od przeszkód zagrażających bezpieczeństwu ruchu kolejowego;
  - informowania zarządcy infrastruktury o miejscu i charakterze zaobserwowanych nieprawidłowości wraz z upewnieniem się, że informacja ta została należycie zrozumiana;
  - podejmowania działań uwzględniających infrastrukturę kolejową, które mają na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa ruchu kolejowego i osób;
- e) w zakresie postępowania w przypadku poważnych wypadków, wypadków i incydentów, w tym z udziałem osób, umiejętności:
- podejmowania działań w celu ochrony pociągu i wezwania pomocy w przypadku poważnego wypadku, wypadku i incydentu, w tym z udziałem osób;
  - dokonania oceny dotyczącej warunków zatrzymania pociągu w przypadku pożaru w pociągu – w celu umożliwienia ewakuacji pasażerów;
  - przekazania informacji dotyczącej pożaru odpowiednim służbom;
  - informowania zarządcy infrastruktury o gotowości i braku przeszkód do kontynuowania jazdy po wystąpieniu poważnego wypadku, wypadku i incydentu – zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 17 ust. 7 ustawy;
  - dokonania oceny, czy jest możliwe dalsze prowadzenie pociągu po infrastrukturze kolejowej i określenia, jakie warunki muszą być spełnione, aby było to możliwe;
- f) w zakresie znajomości sygnalizacji kolejowej znajomości:
- sygnałów nadawanych przez semafony, sygnalizatory powtarzające, tarcze ostrzegawcze semaforowe, tarcze ostrzegawcze przejazdowe, tarcze manewrowe i tarcze rozrządowe;
  - zasad umieszczenia sygnalizatorów;
  - sygnałów zamknięcia toru;
  - sygnałów zatrzymania i zmniejszenia prędkości podawanych przenośnymi tarczami;
  - sygnałów ogólnego stosowania podawanych przez uprawnione osoby;
  - sygnałów podawanych dźwiękowym urządzeniem ostrzegającym pojazd kolejowy;
  - sygnałów podawanych przy wyprawianiu i przepuszczaniu pociągów;
  - sygnałów na pociągach i pojazdach kolejowych;
  - sygnałów alarmowych;
  - wskaźników, w tym wskaźników stosowanych do prowadzenia ruchu pociągów z wykorzystaniem systemu ERTMS/ETCS;
  - sygnałów i wskaźników stosowanych wyłącznie na wyznaczonych liniach kolejowych i stacjach;
  - sygnałów na semaforach świetlnych, tarczach ostrzegawczych i sygnalizatorach powtarzających, stosowanych do odwołania.

Egzamin na świadectwo maszynisty

1. Prezes UTK na wniosek przewoźnika kolejowego lub zarządcy zatrudniającego kandydata na maszynistę, przeprowadza egzamin na świadectwa maszynisty.
2. Wniosek składa się w postaci elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego rejestr maszynistów i prowadzących pojazdy kolejowe i podpisuje przy użyciu kwalifikowanego podpisu elektronicznego, podpisu zaufanego albo podpisu osobistego przez osobę upoważnioną przez wnioskodawcę.
3. Warunkiem dopuszczenia kandydata na maszynistę do egzaminu na świadectwo maszynisty jest:
  - 1) posiadanie ważnej licencji maszynisty,
  - 2) ukończenie szkolenia dla kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty,
  - 3) zdanie sprawdzianu wiedzy i umiejętności z typu pojazdu kolejowego i infrastruktury kolejowej, na których ma być przeprowadzony egzamin.
4. Prezes UTK zapewnia na stronie podmiotowej Urzędu Transportu Kolejowego dostęp do systemu informatycznego wraz z możliwością dokonania opłaty za egzamin na świadectwo maszynisty z wykorzystaniem płatności online.
5. Egzaminator nie dopuszcza kandydata na maszynistę do egzaminu na licencję maszynisty, jeżeli:
  - 1) nie jest możliwe ustalenie tożsamości osoby zgłaszającej się na egzamin,
  - 2) nie uiszczono opłaty za przeprowadzenie egzaminu na świadectwo maszynisty,
  - 3) dane z okazanego dokumentu tożsamości nie są zgodne z danymi znajdującymi się w rejestrze maszynistów i prowadzących pojazdy kolejowe.
6. Egzamin na świadectwo maszynisty składa się z części teoretycznej oraz z części praktycznej i obejmuje sprawdzenie wiedzy i umiejętności kandydata na maszynistę do samodzielnego i bezpiecznego wykonywania czynności maszynisty.
7. Część teoretyczna egzaminu trwa 200 minut.
8. Część teoretyczną egzaminu przeprowadza się w formie:
  - 1) elektronicznego testu jednokrotnego wyboru z pytaniami generowanymi w czasie rzeczywistym za pomocą systemu teleinformatycznego oraz
  - 2) zadań do wykonania z użyciem symulatora pojazdu kolejowego.
9. Część teoretyczną egzaminu na świadectwo maszynisty przeprowadza egzaminator wyznaczony przez Prezesa UTK z rejestru egzaminatorów.
10. Przed rozpoczęciem egzaminu na świadectwo maszynisty egzaminator przeprowadzający egzamin:
  - 1) dokonuje przydzielenia stanowisk egzaminacyjnych kandydatom na maszynistów dopuszczonym do egzaminu na świadectwo maszynisty;
  - 2) przeprowadza szkolenie z działania systemu teleinformatycznego, za pomocą którego jest przeprowadzany egzamin.
11. Test na świadectwo maszynisty składa się ze 100 pytań obejmujących:
  - 2) 25 pytań z zakresu, o którym mowa w §36 ust. 1 pkt 1;
  - 3) 60 pytań z zakresu, o którym mowa w §36 ust. 1 pkt 2 lit. a-e;
  - 4) 15 pytań z zakresu, o którym mowa w §36 ust. 1 pkt 2 lit. f.
12. Do każdego pytania przyporządkowane są cztery odpowiedzi. Za każdą prawidłową odpowiedź uzyskuje się 1 punkt.
13. Uzyskanie pozytywnego wyniku testu na świadectwo maszynisty następuje po łącznym spełnieniu warunków:
  - 1) uzyskanie co najmniej 75 punktów z testu;
  - 2) uzyskanie co najmniej połowy punktów z pytań dotyczących poszczególnych zakresów zagadnień, o których mowa w §36 ust. 1 pkt 1 o 2 lit. a-e;
  - 3) uzyskanie maksymalnej liczby punktów z pytań dotyczących zakresu, o którym mowa w §36 ust. 1 pkt 2 lit. f.
14. Do zatwierdzenia ostatecznego wyniku testu na świadectwo przepisy §32 ust. 14 stosuje się odpowiednio, z tym że egzaminator przeprowadzający test na świadectwo sporządza protokół niezwłocznie po zakończeniu testu.
15. Kandydat na maszynistę może złożyć do Prezesa UTK odwołanie od negatywnego wyniku egzaminu w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyniku egzaminu na świadectwo maszynisty.
16. Prezes UTK rozpatruje odwołanie, o którym mowa w ust. 15, w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania.
17. W przypadku stwierdzenia zasadności odwołania, o którym mowa w ust. 15, Prezes UTK przeprowadza ponowny egzamin na świadectwo maszynisty, za który nie pobiera się opłaty. Do ponownego egzaminu na świadectwo maszynisty stosuje się przepisy ust. 3 i 5-13.
18. Warunkiem dopuszczenia kandydata na maszynistę do części teoretycznej egzaminu na świadectwo przeprowadzonej w formie zadań, o których mowa w §37 ust. 8 pkt 2, zwanej dalej „egzaminem na symulatorze”, jest uzyskanie pozytywnego wyniku z testu na świadectwo, zatwierdzonego zgodnie z §37 ust. 14.
19. Egzamin na symulatorze poprzedza trzydziestominutowy instruktaż z obsługi pulpitu.

20. Egzamin na symulatorze trwa 90 minut.
21. W czasie trwania egzaminu na symulatorze w kabinie symulatora pojazdu kolejowego może przebywać wyłącznie kandydat na maszynistę.
22. Egzamin na symulatorze polega na wykonaniu zadań egzaminacyjnych określonych w scenariuszu egzaminacyjnym, który opracowuje egzaminator przeprowadzający egzamin na symulatorze.
23. Scenariusz egzaminacyjny obejmuje:
  - 1) symulację standardowych warunków prowadzenia pociągu albo jazdy manewrowej – w zależności od kategorii świadectwa, o którą ubiega się kandydat na maszynistę;
  - 2) 5 zadań polegających na symulowaniu sytuacji niestandardowych, z czego:
    - 2 zadania obejmują sytuacje zamierzone, dla których sposób prowadzenia ruchu kolejowego został uregulowany w przepisach wydanych na podstawie art. 17 ust. 7 ustawy,
    - 3 zadania obejmują sytuacje losowe związane z występowaniem nagłych, nieprzewidzianych sytuacji lub czynników, mających źródło w systemie kolejowym i poza tym systemem, lub sytuacji niebezpiecznych.
24. Zadania, o których mowa w ust. 27 pkt 2, mają na celu sprawdzenie:
  - 1) umiejętności zachowania się kandydata na maszynistę w normalnych sytuacjach związanych z ruchem pociągów;
  - 2) postępowania kandydata na maszynistę podczas prowadzenia pociągu w różnych warunkach i konfiguracjach ruchowych na liniach jednotorowych i dwutorowych z różnego rodzaju blokadami liniowymi;
  - 3) sprawdzenie reakcji kandydata na maszynistę na sygnały nadawane przez sygnalizatory kolejowe, pracowników kolejowych oraz wskaźniki, a także urządzenia zabezpieczenia ruchu pociągów;
  - 4) sprawdzenie umiejętności kandydata na maszynistę porozumiewania się z użyciem radiołączości pociągowej.
25. Kandydat na maszynistę uzyskuje pozytywny wynik z egzaminu na symulatorze, jeżeli wykona wszystkie zadania, o których mowa w §37 ust. 27, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami obowiązującymi na infrastrukturze kolejowej, na której odbywa się egzamin.
26. W terminie 3 dni roboczych od dnia przeprowadzenia egzaminu na symulatorze egzaminator przeprowadzający ten egzamin sporządza protokół zawierający:
  - 1) datę przeprowadzenia egzaminu na symulatorze;
  - 2) imię (imiona) i nazwisko kandydata na maszynistę oraz jego numer PESEL, a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL – serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument;
  - 3) dokumentację z przebiegu egzaminu na symulatorze;
  - 4) wynik egzaminu na symulatorze;
  - 5) ewentualne uwagi egzaminatora przeprowadzającego egzamin na symulatorze;
  - 6) uzasadnienie negatywnego wyniku egzaminu na symulatorze maszynisty – jeżeli dotyczy;
  - 7) podpis egzaminatora przeprowadzającego egzamin na symulatorze.
27. Część praktyczna egzaminu na świadectwo maszynisty polega na prowadzeniu pojazdu kolejowego po infrastrukturze kolejowej pod nadzorem egzaminatora oddelegowanego przez ośrodek szkolenia, w którym kandydat na maszynistę ubiegający się o uzyskanie świadectwa maszynisty odbywał szkolenie, oraz egzaminator zatrudniony i wyznaczony przez Prezesa UTK.
28. Egzaminator oddelegowany przez ośrodek szkolenia, o którym mowa w ust. 9, posiada świadectwo maszynisty uprawniające do prowadzenia typu pojazdu kolejowego oraz do jazdy po infrastrukturze kolejowej, których dotyczy egzamin, albo – w przypadku kiedy nie spełnia tego warunku – ważne świadectwo maszynisty w zakresie odpowiedniej infrastruktury lub typu pojazdu kolejowego.
29. Podmiot wnioskujący o przeprowadzenie egzaminu na świadectwo maszynisty zapewnia pojazd kolejowy oraz trasę, niezbędne do przeprowadzenia części praktycznej egzaminu na świadectwo maszynisty, w terminie i miejscu uzgodnionym z Prezesem UTK.
30. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu praktycznego jest uzyskanie pozytywnego wyniku z części teoretycznej egzaminu na świadectwo maszynisty.
31. W czasie trwania części praktycznej egzaminu na świadectwo maszynisty, o której mowa w art. 22bb ust. 9 ustawy, zwanej dalej „częścią praktyczną”:
  - 1) egzaminatorzy przeprowadzający część praktyczną:
    - sprawują osobisty i bezpośredni nadzór nad kandydatem na maszynistę podczas prowadzenia pojazdu kolejowego;
    - weryfikują poprawność wykonywania czynności i zadań;
    - przestrzegają przepisów dotyczących bezpieczeństwa ruchu kolejowego, sygnalizacji kolejowej i przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy;
    - przerywają część praktyczną oraz zatrzymują pociąg lub ograniczają jego prędkość w przypadku nieprawidłowej obsługi pociągu przez kandydata na maszynistę;
    - przeciwdziałają wszystkim sytuacjom powodującym zagrożenie bezpieczeństwa ruchu pociągów lub możliwości uszkodzenia taboru;
  - 2) kandydat na maszynistę:
    - prowadzi pociąg zgodnie z jego parametrami, z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa ruchu kolejowego i sygnalizacji kolejowej oraz rozkładem jazdy;
    - prawidłowo i nie powodując usterek obsługuje pojazd kolejowy z napędem zgodnie z jego DTR;

- niezwłocznie wykonuje polecenia egzaminatorów przeprowadzających część praktyczną;
  - zapowiada sygnały wyświetlane na sygnalizatorach oraz informuje o wszystkich zauważonych nieprawidłowościach.
32. Po przeprowadzonej części praktycznej egzaminatorzy omawiają z kandydatem na maszynistę uwagi i nieprawidłowości stwierdzone w trakcie prowadzenia pojazdu kolejowego oraz przedstawiają wynik części praktycznej.
33. Warunkiem uzyskania pozytywnego wyniku z części praktycznej jest wykonanie przejazdu zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami obowiązującymi na infrastrukturze kolejowej, na której odbywa się część praktyczna.
34. W terminie 3 dni roboczych od dnia przeprowadzenia części praktycznej egzaminatorzy przeprowadzający część praktyczną sporządzają z niej protokół zawierający:
- 1) datę przeprowadzenia części praktycznej;
  - 2) imię (imiona) i nazwisko kandydata na maszynistę oraz jego numer PESEL, a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL – serię, numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument;
  - 3) dokumentację z przebiegu części praktycznej;
  - 4) wynik egzaminu na świadectwo maszynisty;
  - 5) ewentualne uwagi egzaminatorów przeprowadzających część praktyczną;
  - 6) uzasadnienie negatywnego wyniku egzaminu na świadectwo maszynisty – jeżeli dotyczy;
  - 7) podpisy egzaminatorów przeprowadzających część praktyczną.
35. Do ponownego egzaminu na świadectwo maszynisty stosuje się przepisy ust. 5-34.

§ 38

Program oraz czas trwania szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie świadectwa maszynisty

Część I. Szkolenie praktyczne

1. Szkolenie praktyczne obejmuje trzy moduły:
  - 1) w ramach modułu praca przy naprawie i utrzymaniu taboru kolejowego kandydat na maszynistę:
    - zapoznaje się z zakresem i cyklem przeglądowo-naprawczym;
    - identyfikuje typowe usterki pojazdów kolejowych;
    - bierze udział w czynnościach naprawczych i przeglądach w ramach procesu utrzymania pojazdów kolejowych, dokumentowaniu przebiegu czynności utrzymaniowych oraz dokonywaniu zapisów w książce pokładowej pojazdu kolejowego z napędem;
  - 2) w ramach modułu praca przy czynnościach rewidenta taboru kandydat na maszynistę bierze udział w:
    - oględzinach technicznych i próbach hamulców;
    - sporządzaniu dokumentacji pociągowej;
    - weryfikacji i interpretacji wpisów w dokumentacji pociągowej;
    - identyfikacji typowych usterek oraz nieprawidłowości występujących w pojazdach kolejowych oraz poznaje sposób postępowania przy poszczególnych usterek lub nieprawidłowościach;
  - 3) w ramach modułu praca przy czynnościach maszynisty kandydat na maszynistę:
    - bierze udział w czynnościach związanych z przyjęciem, prowadzeniem i zdaniem pojazdu kolejowego – jako obserwator;
    - bierze udział w wykonywaniu prób hamulców;
    - sprawdza kompletność dokumentacji pociągowej, niezbędnego wyposażenia oraz informacji wprowadzonych do dokumentacji pociągowej;
    - poznaje procedury postępowania w przypadku poważnych wypadków, wypadków i incydentów.
2. liczbę godzin szkolenia dla każdego z modułów szkolenia praktycznego przy określonej kategorii świadectwa maszynisty określa poniższa tabela.

Kategoria świadectwa maszynisty*	Podkategoria świadectwa maszynisty**	Moduły oraz liczba godzin szkolenia****			
		Praca przy naprawie i utrzymaniu taboru kolejowego***	Praca przy czynnościach rewidenta taboru***	Praca przy czynnościach maszynisty	Razem
A	A1	120	40	80	240
A	A2	80	-	60	140
A	A3	80	-	60	140
A	A4	120	40	80	240
A	A5	80	-	60	140
B	B1	160	40	80	280
B	B2	160	40	80	280

*) W przypadku szkolenia na więcej niż jedną podkategorię ujętą w ramach kategorii A albo B kandydat na maszynistę realizuje jeden cykl szkolenia (liczby godzin szkolenia nie sumują się).

**) Jeżeli kandydat na maszynistę ubiega się o świadectwo maszynisty obejmujące jednocześnie podkategorie ujęte w ramach kategorii A i B (np. A1 + B2), realizuje cykl szkolenia w wymiarze przewidzianym dla kategorii B. Jeżeli kandydat na maszynistę ubiega się o świadectwo maszynisty obejmujące jednocześnie podkategorie ujęte w ramach kategorii A, a cykle szkolenia różnią się liczbą godzin, realizuje cykl szkolenia z większą liczbą godzin szkolenia.

***) Czas trwania szkolenia skraca się o udokumentowany okres zatrudnienia kandydata na maszynistę na stanowisku rewidenta taboru lub innym, na którym kandydat ten wykonywał czynności obejmujące naprawę i utrzymanie taboru kolejowego.

****) Nie dotyczy kandydata na maszynistę z udokumentowanym okresem zatrudnienia na stanowisku prowadzącego pojazdy kolejowe w wymiarze minimum 12 miesięcy.

*****) Godzina szkolenia jest równa 60 minutom.

Część II. szkolenie teoretyczne (wykłady i zajęcia praktyczne)

1. Program szkolenia teoretycznego kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie uprawnień w zakresie co najmniej jednej z następujących podkategorii świadectwa maszynisty: A1, A4, B1, B2:

Temat	Liczba godzin*		
	wykłady	zajęcia praktyczne	razem
Szkolenie teoretyczne dotyczące pojazdu kolejowego**			
Znajomość budowy i obsługi pojazdu kolejowego	8	8	16
Urządzenia bezpieczeństwa	6	2	8
Rodzaje hamulców, układ pneumatyczny i hamulcowy	16	8	24
Próby hamulców oraz czynności kontrolne przed jazdą (włącznie ze sporządzeniem karty próby hamulca)	8	16	24
Dokumentacja prowadzona przez maszynistę	4	4	8
Sterowanie pojazdem kolejowym	8	8	16
Technika prowadzenia pojazdu kolejowego (jazdy manewrowej)	4	4	8
Nieprawidłowości, usterki, i nadzwyczajne zdarzenia podczas prowadzenia pojazdu kolejowego	6	4	10
Procedury postępowania w przypadku wystąpienia poważnego wypadku, wypadku i incydentu	8	4	12
Warunki kontynuowania jazdy po wystąpieniu poważnego wypadku, wypadku i incydentu	2	2	4
Zatrzymanie oraz zabezpieczenie pojazdu kolejowego i pociągu	2	4	6
Regulacje wewnętrzne przewoźnika kolejowego i zarządcy infrastruktury dotyczące pracy maszynisty	16	-	16
Suma	88	64	152
Szkolenie teoretyczne dotyczące infrastruktury kolejowej**			
Technika jazdy oraz prędkość maksymalna w odniesieniu do charakterystyk linii kolejowych (technika pracy manewrowej)	2	28	30
Znajomość linii kolejowych (okręgu manewrowego)	4	12	16
Bezpieczeństwo ruchu kolejowego	16	-	16
Przewozy towarów niebezpiecznych	2	-	2
Suma	24	40	64
Ogółem	112	104	216

*) Godzina wykładów równa się 45 minutom, a zajęć praktycznych- 60 minutom.

**) Nie dotyczy kandydata na maszynistę z udokumentowanym okresem zatrudnienia na stanowisku prowadzącego pojazdy kolejowe w wymiarze minimum 36 miesięcy.

2. Program szkolenia teoretycznego kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie uprawnień w zakresie co najmniej jednej z następujących podkategorii świadectwa maszynisty: A2, A3, A5:

Temat	Liczba godzin*		
	wykłady	zajęcia praktyczne	razem
Szkolenie teoretyczne dotyczące pojazdu kolejowego specjalnego (roboczego)			
Budowa danego typu pojazdu kolejowego, rozmieszczenie zespołów i podzespołów.	8	6	14
Obsługa pojazdu kolejowego	8	32	40
Wyposażenie kabiny maszynisty, rozmieszczenie i przeznaczenie wskaźników i elementów sterowania w kabinie maszynisty	2	6	8
Zespoły i podzespoły układu napędowego	4	2	6
Układ pneumatyczny i hamulcowy, próby hamulców	8	8	16
Układ elektryczny	2	2	4
Układ hydrauliczny	2	2	4
Urządzenia bezpieczeństwa ruchu kolejowego	4	2	6
Dokumentacja wymagana dla dopuszczenia do eksploatacji	1	1	2
Zapoznanie z dokumentacją techniczno-ruchową oraz dokumentacją systemu utrzymania	4	2	6
Obowiązki i odpowiedzialność maszynisty	8	2	10
Znajomość obowiązujących regulacji wewnętrznych	14	2	16
Podstawowe wiadomości o dozorcze technicznym	2	-	2
Ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (rozdziały 1, 2, 4, 5a i 9)	2	-	2
Suma	69	67	136
Szkolenie teoretyczne dotyczące infrastruktury kolejowej			
Budowa nawierzchni kolejowej	4	4	8
Urządzenia sterowania ruchem kolejowym i łączności kolejowej	6	2	8
Technika prowadzenia ruchu kolejowego	14	2	16
Organizacja ruchu kolejowego	8	-	8
Sygnalizacja kolejowa	16	8	24
Skrajnia pojazdu kolejowego i skrajnia budowli kolejowej	2	2	4
Procedury postępowania w przypadku poważnego wypadku, wypadku i incydentu	8	4	12
Suma	58	22	80
Ogółem	127	89	216

*) godzina wykładów równa się 45 minutom, a zajęć praktycznych- 60 minutom.

**) Nie dotyczy kandydata na maszynistę z udokumentowanym okresem zatrudnienia na stanowisku prowadzącego pojazdy kolejowe w wymiarze minimum 36 miesięcy.

Część III. Prowadzenie pojazdu kolejowego pod nadzorem

Kategoria (podkategoria) świadectwa maszynisty)	Liczba godzin prowadzenia ruchu kolejowego*
A1	500**
A2	400**
A3	400**
A4	500**
A5	400**
B (B1+B2)	500 w ruchu towarowym oraz 500 w ruchu pasażerskim
B1	800

B2	800	
A1 (A4) + B	Praca manewrowa	Praca pociągowa
	160**	500 w ruchu towarowym oraz 500 w ruchu pasażerskim
A1 (A4) + B1	160**	800 w ruchu pasażerskim
A1 (A4) + B2	160**	800 w ruchu towarowym

*) Godzina prowadzenia pojazdu kolejowego równa się 60 minutom.

***) dotyczy kandydata na maszynistę z udokumentowanym okresem zatrudnienia na stanowisku prowadzącego pojazdy kolejowe w wymiarze minimum 36 miesięcy.

Część IV. Szkolenie przy użyciu symulatora pojazdu kolejowego

1. Szkolenie kandydatów na maszynistów z użyciem symulatora pojazdu kolejowego jest fakultatywne.
2. Dopuszcza się zwolnienie kandydata na maszynistę, który przeszedł szkolenie z użyciem symulatora pojazdu kolejowego, z obowiązku przejścia szkolenia wskazanego w części III, przy zachowaniu następujących warunków::
  - 1) odbycie 1 godziny szkolenia z użyciem symulatora pojazdu kolejowego uznaje się za równoznaczne z odbyciem 5 godzin szkolenia wskazanego w części III
  - 2) liczba godzin szkolenia wskazanego w części III, z której kandydat na maszynistę może być zwolniony, nie może przekroczyć 50 godzin;
  - 3) szkolenie z użyciem symulatora pojazdu kolejowego przeprowadzono po zrealizowaniu przez kandydata na maszynistę co najmniej 50% liczby godzin szkolenia określonej w części III..
3. W zakresie warunków przeprowadzania szkolenia kandydatów na maszynistów z użyciem symulatora pojazdu kolejowego opisano w § 34.

§ 39

Tryb wydawania, zawieszania, cofania oraz aktualizacji świadectwa maszynisty.

1. Tryb wydawania świadectwa maszynisty.
  - 1) Warunki niezbędne do wydania świadectwa maszynisty określono w §33 punk 1 i 2.
  - 2) Po skompletowaniu i weryfikacji dokumentów przedstawionych przez maszynistę, dział personalny Spółki wydaje się maszyniście świadectwo maszynisty zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku nr 15.
  - 3) Sporządzany jest rejestr świadectw maszynisty zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku nr 16.
2. Tryb zawieszania świadectwa maszynisty
  - 1) Podstawy do zawieszenia świadectwa maszynisty określono w §33 punkty 8-10. Pracodawca ma prawo do zawieszenia świadectwa po spełnieniu następujących przesłanek
    - a. wydania przez Prezesa UTK decyzji o zawieszeniu Licencji maszynisty w związku z czasowym niespełnianiem warunków zdrowotnych, fizycznych i psychicznych wymaganych od osób posiadających Licencję maszynisty,
    - b. uchybień w pracy mogących spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ruchu kolejowego,
    - c. uczestnictwa Maszynisty w poważnym wypadku, wypadku lub incydencie- w razie uzasadnionego podejrzenia utraty zdolności do wykonywania czynności maszynisty lub na żądanie Komisji wypadkowej,
    - d. przerwy w wykonywaniu czynności na stanowisku maszynisty trwającej co najmniej 6 miesięcy,
    - e. uzyskanie negatywnego wyniku okresowego Sprawdzianu wiedzy i umiejętności,
    - f. po uzyskaniu orzeczenia lekarskiego o niezdolności do wykonywania pracy na stanowisku maszynisty.
  - 2) Decyzję o zawieszeniu świadectwa maszynisty podejmuje Prezes na podstawie indywidualnej oceny przedstawionych przesłanek.
  - 3) Prezes ma prawo cofnięcia wydanego zawieszenia. Decyzję o cofnięciu zawieszenia Świadectwa maszynisty podejmuje Pracodawca w przypadku:
    - a. decyzji Prezesa UTK o przywróceniu Licencji maszynisty, z zastrzeżeniem, że zawieszenie nie przekroczyło 6 miesięcy,
    - b. zaliczenia z wynikiem pozytywnym weryfikacyjnego Sprawdzianu wiedzy i umiejętności,
    - c. wniosku Prezesa UTK o cofnięciu zawieszenia Świadectwa maszynisty,
    - d. po uzyskaniu orzeczenia lekarskiego potwierdzającego spełnianie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych do pracy na stanowisku maszynisty.
  - 4) Decyzja o zawieszeniu świadectwa maszynisty oraz cofnięcia zawieszenia rozsyłana jest do maszynisty za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz powiadomienia telefonicznego.

- 5) Dział personalny Spółki wprowadza stosowny wpis do rejestru świadectw maszynisty.
  - 6) W ciągu 3 dni roboczych od daty zawieszenia/cofnięcia zawieszenia świadectwa maszynisty, pracownik posiadający dostęp do KREMiPPK wprowadza stosowne zmiany do systemu.
3. Tryb cofania świadectwa maszynisty
- 1) Podstawy do cofnięcia świadectwa maszynisty określono w §33 punkty 8-10. Pracodawca ma prawo do cofnięcia świadectwa po spełnieniu następujących przesłanek
    - a. decyzji Prezesa UTK o cofnięciu Licencji maszynisty,
    - b. po wydaniu orzeczenia lekarskiego o utracie zdolności do wykonywania pracy na stanowisku maszynisty,
    - c. po uzyskaniu negatywnego wyniku z weryfikacyjnego Sprawdzianu wiedzy i umiejętności.
  - 2) Decyzję o cofnięciu świadectwa maszynisty podejmuje Prezes na podstawie indywidualnej oceny przedstawionych przesłanek, z zastrzeżeniem, że w przypadku decyzji Prezesa UTK o cofnięciu Licencji maszynisty świadectwo cofane jest automatycznie.
  - 3) Decyzja o cofnięciu świadectwa maszynisty rozsyłana jest do maszynisty za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz powiadomienia telefonicznego.
  - 4) Dział personalny Spółki wprowadza stosowny wpis do rejestru świadectw maszynisty.
  - 5) W ciągu 3 dni roboczych od daty cofnięcia świadectwa maszynisty, pracownik posiadający dostęp do KREMiPPK wprowadza stosowne zmiany do systemu.
4. Odwołanie się od decyzji w sprawie wydania Świadectwa maszynisty, jego zawieszenia i cofnięcia
- 1) Zainteresowany ma prawo wnieść odwołanie w terminie 7 dni od dnia otrzymania decyzji dotyczącej wydania, zawieszenia i cofnięcia Świadectwa maszynisty,
  - 2) zainteresowany składa odwołanie do Prezesa Zarządu Spółki, który wydał decyzję, o której mowa w punkcie 1).
  - 3) Prezes Zarządu Spółki może zmienić decyzję lub uchylić wydaną decyzję i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia.
5. Tryb aktualizacji świadectwa maszynisty
- 1) Podstawy do aktualizacji świadectwa maszynisty określono w §33 punkt 11. Świadectwo aktualizuje się także w przypadku zmiany danych osobowych
  - 2) Zainteresowany Maszynista zgłasza w formie pisemnej do Pracodawcy potrzebę aktualizacji danych zawartych w Świadectwie maszynisty. Pracodawca aktualizuje dane w rejestrze świadectw i wydaje zainteresowanemu Maszyniście nowe Świadectwo maszynisty
  - 3) Po skompletowaniu i weryfikacji dokumentów przedstawionych przez maszynistę, dział personalny Spółki wydaje się maszyniście zaktualizowane świadectwo maszynisty zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku nr 15.
  - 4) Wprowadzane są zmiany do rejestru świadectw maszynisty zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku nr 16.
6. Wygaśnięcie Świadectwa maszynisty
- 1) Świadectwo maszynisty wygasa z mocy prawa z dniem rozwiązania lub wygaśnięcia umowy o pracę lub innego stosunku prawnego łączącego maszynistę z pracodawcą. Pracodawca wydaje maszyniście Odpis świadectwa maszynisty oraz inne dokumenty potwierdzające uzyskane kwalifikacje.